

Postbus 55
8200 AB Lelystad

Telefoon
(0320)-265265
Fax
(0320)-265260
E-mail
provincie@Flevoland.nl
Website
www.flevoland.nl

Gemeente Noordoostpolder

Postbus 155
8300 AD EMMELOORD

Verzenddatum

16-6-2023

Bijlagen

Uw kenmerk

Ons kenmerk

3114153

Onderwerp

Wet natuurbescherming: ontheffing in verband met een nieuwe woonwijk ten zuidwesten van Ridderspoor te Luttelgeest

Geachte NAAM,

Op 3 april 2023 (aangevuld op 2 mei) hebben wij uw aanvraag ontvangen, voor een ontheffing van artikel 3.10 voor het verstoren en vernielen van voortplantingsplaatsen en rustplaatsen van de wezel, hermelijn en bunzing vanwege de realisatie van een nieuwe woonwijk ten zuidwesten van Ridderspoor te Luttelgeest.

Het project of handeling vindt plaats op het grondgebied van de provincie Flevoland. Gedeputeerde Staten van Flevoland zijn daarom gelet op artikel 1.3 lid 1 en 4 van de Wet natuurbescherming het bevoegd gezag. Wij hebben uw aanvraag beoordeeld op basis van de in artikel 3.8 en 3.10 van de Wet natuurbescherming genoemde voorwaarden en criteria, op grond waarvan een ontheffing kan worden verleend. Bijgevoegd treft u ons besluit aan.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Flevoland,

de secretaris,

de voorzitter,

drs. D.J. Tijl

L. Verbeek

Besluit van GEDEPUTEERDE STATEN VAN FLEVOLAND op een verzoek voor een ontheffing op grond van artikel 3.8 en 3.10 Wet natuurbescherming

Inhoudsopgave

A. Besluit	2
B. Motivering besluit	3
B1. Wettelijk kader Wet natuurbescherming	3
B2. Beleid Provincie Flevoland	5
B3. Aanvraag	5
B4. Inhoudelijke beoordeling	5
B5. Conclusie	10
C. Kennisgeving en afschriften	10
D. Bezwaar	10
E. Ondertekening	10
Bijlage 1: overzicht mitigerende maatregelen	11
Bijlage 2: Informatieblad bezwaarprocedure Gedeputeerde Staten van Flevoland	12

A. Besluit

Gedeputeerde Staten van Flevoland hebben besloten, op grond van artikel 3.8 en 3.10 van de Wet natuurbescherming, aan gemeente Noordoostpolder een ontheffing te verlenen:

- van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.10 lid 1b van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het verstoren en vernielen van vaste voortplantingsplaatsen en rustplaatsen van de wezel, hermelijn en bunzing, vanwege de realisatie van een nieuwe woonwijk ten zuidwesten van Ridderspoor te Luttelgeest.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
2. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
3. Een week voordat wordt begonnen met de uitvoering van de werkzaamheden moet hiervan melding worden gedaan bij de OFGV via handhaving@ofgv.nl hierbij dient het onderwerp en kenmerk van de ontheffing vermeld te worden.
4. Deze ontheffing is geldig vanaf datum van afgifte tot 31 december 2033.

Specifieke voorschriften

5. Voor de werkzaamheden plaatsvinden wordt door een ter zake deskundige ecooloog een werkprotocol opgesteld. In het ecologisch werkprotocol worden minimaal de volgende punten opgenomen:
 - Fasering in ruimte en tijd.
 - Planning werkzaamheden buiten de kwetsbare periode van kleine marterachtigen (kwetsbare periode loopt van half maart t/m augustus).
6. Voordat er bouwwerkzaamheden plaatsvinden worden nestkasten geplaatst voor bunzing, hermelijn en wezel. De nestkasten zijn omgeven door bestaande groenstructuren.
7. De nestkasten worden in een takkenhoop geplaatst. De takkenhopen worden aangelegd zoals aangegeven in de Beheerwijzer landschappelijke maatregelen voor kleine marterachtigen van de Zoogdiervereniging. De in- en de uitgangen van de takkenhopen dienen dekking te bieden en in verbinding te staan met takkenrillen of al aanwezige dekking of geleiding biedende structuren zoals dichte struiken of ruigte. Ook dienen de takkenhopen het hele jaar een droge standplaats te hebben (bijvoorbeeld bestaande uit droog zand en verhoging met dikke takken). De nestkamer dient tegen inregenen te zijn beschermd en

minimaal twee ingangen te hebben zodat er genoeg vluchtmogelijkheden zijn. De minimale afmeting van de takkenhoop is 3 meter lang, 2 meter breed en 1 meter hoog. Bij beheerwerkzaamheden dient er rekening mee gehouden worden dat er te allen tijde voldoende dekking blijft en dieren veilig de verblijfplaats in en uit kunnen. De takkenhopen dienen functioneel te blijven voor wezel, hermelijn en bunzing en elke 5 tot 8 jaar te worden aangevuld met nieuw materiaal om ze hun minimale afmetingen te laten behouden.

8. Na de realisatie van de takkenhopen, moet hiervan melding worden gedaan bij de OFGV via handhaving@ofgv.nl hierbij dient het onderwerp en kenmerk van de ontheffing vermeld te worden.
9. De slootkanten, inclusief een oeverstrook van ongeveer 4 meter, worden ontzien tijdens de werkzaamheden.
10. Voordat er bouwwerkzaamheden plaatsvinden worden langs de kavelsloten stroken doornstruweel van 3 m breed ingeplant. Het doornstruweel is voor kleine marterachtigen bereikbaar, terwijl het vrij blijft van mensen. Het doornstruweel staat in directe verbinding met de groensingel. Als erfafscheiding worden er bij voorkeur en waar mogelijk (inheemse) hagen aangeplant.
11. Met sinusbeheer zullen de grasachtige delen gemaaid worden, waaronder de groensingel.
12. Het voetpad buitenom door het groen zal niet worden verlicht. Er is langs de kavelsloten geen verlichting gepland.
13. Er wordt binnen drie maanden na verzenddatum van deze ontheffing een beheeradvies opgesteld en voor akkoord naar de provincie gestuurd. Het beheeradvies wordt overgenomen door de gemeente in het gemeentelijk beheerplan, zodat martervriendelijk beheer geborgd is. Het beheer in de voor marters geschikte strook aan de randen van het plangebied (zie bijlage 1) wordt uitgevoerd volgens de Beheerwijzer van de Zoogdierverseniging en houdt nadrukkelijk rekening met kleine marterachtigen. Ingezet wordt op beheer van een mantel-zoomvegetatie. Bij snoei, kap en maaiwerkzaamheden kunnen in deze strook takkenbossen of hopen groenafval worden achtergelaten. Takken kunnen natuurlijk ook gebruikt worden voor aanleg van nieuwe takkenrillen, of onderhoud van bestaande takkenrillen/hopen.
14. Beheerwerkzaamheden (zagen, snoeien, klepelen en maaien) binnen het gebied met martervriendelijk beheer worden uitgevoerd in de periode van 1 september tot 15 maart. Werkzaamheden dienen zo veel mogelijk in ruimte en tijd gefaseerd te worden zodat er altijd een deel van het geschikte gebied beschikbaar blijft en er voldoende dekking blijft bestaan. Ook dienen er altijd verbindingen te blijven bestaan tussen geschikte delen. Bij graaf, snoei of maaiwerkzaamheden dient er 1 richting op gewerkt te worden zodat wezel, hermelijn en bunzing de mogelijkheid hebben om te vluchten. Verstoring nabij takkenrillen en takkenhopen dient tot een minimum beperkt te blijven. Holen en dode bomen worden zo veel mogelijk behouden.
15. In de groensingel met bosplantsoen worden zoveel mogelijk autochtone bomen aangeplant. De beplanting langs de paden bestaat uit bomen en struiken die vogels aantrekken. Het gras langs de buitenste stroken groen wordt ingezaaid met een ecologisch bloemenmengsel (zoals Ridderspoor). Andere delen van het gras worden extensief gemaaid (achterpad, talud sloten). Enkele delen worden intensief gemaaid (de drie groene binnenruimten) en beplant met bomen en grasmengsel.
16. Als tijdens de werkzaamheden beschermde soorten worden aangetroffen, dienen de werkzaamheden onmiddellijk te worden stopgezet en dient de begeleidend ecooloog ingeschakeld te worden. Tevens dient hiervan binnen 24 uur melding te worden gedaan via handhaving@ofgv.nl

B. Motivering besluit

B1. Wettelijk kader Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming (hierna Wnb) is het nationale wettelijke kader voor de toetsing van activiteiten, plannen, projecten en handelingen met mogelijke gevolgen voor de belangrijkste natuurwaarden van de Natura 2000-gebieden en voor de soortenbescherming van in Nederland in het wild levende planten en dieren.

De Wnb geeft algemene beschermingsmaatregelen ten aanzien van de zorgplicht (artikel 1.11 lid 1 en 2) en de actieve soortenbescherming (artikel 1.12).

Artikel 1.3 lid 1 luidt: ingeval Gedeputeerde Staten ingevolge het bepaalde bij of krachtens deze wet bevoegd zijn tot het nemen van een besluit met betrekking tot projecten of handelingen, zijn, tenzij anders bepaald, bevoegd Gedeputeerde Staten van de provincie waar het project of de handeling wordt gerealiseerd, onderscheidenlijk verricht. Gedeputeerde Staten van Flevoland zijn gezien artikel 1.3 lid 1 het bevoegd gezag voor de onderhavige handeling.

In hoofdstuk 3 van de Wnb (betreft soortenbescherming) zijn drie beschermingsregimes opgenomen:

- de Vogelrichtlijn (artikel 3.1 tot en met 3.4);
- de Habitatrichtlijn (artikel 3.5 tot en met 3.9); en
- de Andere soorten (artikel 3.10 tot en met 3.11).

De soorten (wezel, bunzing en hermelijn) waarvoor ontheffing is aangevraagd van de in de Wnb genoemde verboden, vallen onder het beschermingsregime van de Andere soorten. Hiervoor gelden de navolgende verboden:

- artikel 3.10, lid 1a: het opzettelijk doden of vangen;
- artikel 3.10, lid 1b: het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen;
- artikel 3.10, lid 1c: het opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van beschermde plantensoorten.

Gedeputeerde Staten kunnen op basis van artikel 3.8 Wnb ontheffing verlenen, indien is voldaan aan de volgende voorwaarden:

- er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- zij is nodig:
 - in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
 - ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
 - in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid, of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
 - voor onderzoek en onderwijs, populatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten; of,
 - om onder strikt gecontroleerde omstandigheden op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben.
- er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van Instandhouding te laten voortbestaan.

Tevens is artikel 3.10 lid 2 van toepassing:

Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:

- a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde;
- b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
- c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omliggende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
- d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
- e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
- f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;

- g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied;
- h. in het algemeen belang, of
- i. bestendig gebruik.

Bevoegdheid en overeenstemming met andere provincies

Artikel 1.3 lid 4 luidt: ingeval een project of handeling mede wordt gerealiseerd, onderscheidenlijk verricht in een andere provincie, wordt een besluit als bedoeld in het eerste lid genomen door Gedeputeerde Staten van de provincie waar het project of de handeling in hoofdzaak wordt gerealiseerd, onderscheidenlijk verricht, in overeenstemming met gedeputeerde staten van die andere provincie. Gedeputeerde Staten van Flevoland zijn gezien artikel 1.3 lid 1 en 4 van de Wnb het bevoegd gezag voor onderhavig project. De gevraagde activiteit vindt uitsluitend plaats op grondgebied van de provincie Flevoland; overeenstemming met andere provincies is niet noodzakelijk.

B2. Beleid Provincie Flevoland

Omgevingsverordening Flevoland

In de verordening zijn door Provinciale Staten regels gesteld ter invulling van de taken die de provincie Flevoland heeft voortvloeiende uit de Wet natuurbescherming.

Beleidsregels uitvoering Wet natuurbescherming Flevoland 2019

De beleidsuitgangspunten voor het verlenen van ontheffingen van de Wet natuurbescherming zijn opgenomen in de Beleidsregels Wet natuurbescherming.

B3. Aanvraag

Op 3 april 2023 (aangevuld op 2 mei) hebben wij uw aanvraag ontvangen, voor een ontheffing van artikel 3.10 voor het verstoren en vernielen van voortplantingsplaatsen en rustplaatsen van de wezel, hermelijn en bunzing vanwege de realisatie van een nieuwe woonwijk ten zuidwesten van Ridderspoor te Luttelgeest. Bij de aanvraag behoren de volgende bijlagen:

- Aanvraagformulier Wet natuurbescherming;
- Projectplan,
- Quickscan
- Kaart mitigatie
- Machtiging.

De voorgenomen werkzaamheden bestaan uit het:

- Bouwrijp maken bouwplaats
- Bouwen 70 woningen
- Aanleggen wegen, leidingen, riolering en openbaar groen

B4. Inhoudelijke beoordeling

De beoordeling van de aanvraag en de bijbehorende belangenafweging vindt plaats in 3 stappen:

1. alternatieven afweging;
2. wettelijk belang;
3. gunstige staat van instandhouding.

Ad. 1: Alternatieven afweging

Alternatieve locaties bleken niet geschikt of stonden door andere ontwikkelingen op slot. Op ecologisch gebied is deze locatie ook voordelig. Omringende percelen hebben een vergelijkbare lage ecologische waarde als het huidige projectgebied. Het heeft daarom geen ecologische meerwaarde om het project uit te voeren op een van de omringende percelen.

Periode

Het project wordt gestart buiten de kwetsbare periode van wezel, hermelijn en bunzing. Mitigerende maatregelen worden van te voren getroffen om verstoring zoveel mogelijk te beperken.

Natuurinclusieve bouw

Naast de te nemen compenserende en mitigerende maatregelen ten behoeve van kleine marterachtigen worden er ook bovenwettelijke maatregelen genomen. Het gaat om het aanbrengen van inbouwvoorzieningen voor vleermuizen, gierzwaluwen en huismussen in de te realiseren panden.

Om ervoor te zorgen dat kleine marterachtigen duurzaam beschermd worden, wordt gemitigeerd en gecompenseerd conform de Beheerwijzer Kleine Marterachtigen (Zoogdiervereniging, 2018). De voorgestelde maatregelen zijn te beschouwen als best mogelijke alternatief.

Ad. 2: Wettelijk belang

Gemeente Noordoostpolder vraagt een ontheffing Wet natuurbescherming aan onder de volgende belangen:

- in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid, of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde.

Door het realiseren van 70 duurzame nieuwbouwwoningen in een aantrekkelijke omgeving draagt de ontwikkeling bij aan fysieke en mentale gezondheid, gezien de relatie tussen het hebben van een veilige en goede woning en de fysieke en mentale gezondheid als primaire levensbehoefte van de mens. Wanneer er onvoldoende geschikte woningen aanwezig zijn, kan dit leiden tot gevaarlijke (fysiek en mentaal) thuissituaties en uiteindelijk zelfs dakloosheid (zelfs bij mensen met een baan), met alle psychologische en fysieke gevolgen van dien. Zo kunnen mensen door het landelijke woningtekort niet meer verhuizen voor een nieuwe baan of kan de huidige huur (in combinatie met stijgende prijzen voor energie, opvang en zorg) te hoog worden. Hierdoor ontstaan problemen zoals stress, somberte, eenzaamheid, fysieke gezondheidsklachten en werkloosheid.

Er is in heel Nederland rondom de Randstad een groei van de toestroom van bewoners te zien. Bezien vanuit de gemeente Noordoostpolder is onder andere sprake van een beweging van de Randstad naar de Flevopolders en van de Flevopolders naar de Noordoostpolder. Het aantal binnenlandse verhuizingen naar Noordoostpolder, gecorrigeerd voor studenten en verhuizingen tussen AZC's is de afgelopen jaren duidelijk gestegen. Ook het aantal verhuizingen vanuit Almere, Lelystad en Dronten en het aantal verhuizingen vanuit de directe omgeving uit gemeenten waarmee intensieve verhuisrelaties zijn, is gestegen. De groei van de laatste jaren is groter door een aantrekkende binnenlandse verhuizing naar de gemeente.

Deze grond in Luttelgeest is eerder al aangewezen als ontwikkelingsgrond voor woningbouw. Het projectgebied zelf is in de huidige situatie in gebruik als grasland/ bollenakker. De omringende percelen bestaan nu uit agrarische gronden, sportvelden of nieuwbouwwoningen. De nieuw te bouwen woningen bieden toekomst bestendige woonegelegenheid en voorzien, door de energiezuinig- en de duurzaamheid, in een gezond binnenklimaat. Daarnaast zijn ze beschikbaar voor mensen van verschillende (financiële) achtergrond. Hierdoor is de nieuwbouw voordelig voor de volksgezondheid voor verschillende groepen van de bevolking.

Voor het plan is door de gemeente Noordoostpolder reeds een omgevingsvergunning verleend en het bestemmingsplan is gewijzigd. Derhalve kan gesteld worden dat de werkzaamheden plaatsvinden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling. Op grond van het voorgaande zijn wij van oordeel dat het wettelijk belang afdoende is onderbouwd.

Ad. 3: Gunstige staat van instandhouding

Bunzing, *Mustela putorius*

De staat van instandhouding (per 2014) volgens BIJ12:

- Zeer ongunstig (2013)
- Verspreiding: gunstig
- Populatie: zeer ongunstig
- Leefgebied: zeer ongunstig
- Toekomstverwachting: zeer ongunstig

Er is geen goed beeld van de staat van instandhouding in Flevoland van de bunzing (Provincie Flevoland 2021). De trend in Flevoland is vergelijkbaar met de rest van Nederland. De soort komt met name voor in de Oostvaardersplassen, Lelystad en het Kuinderbos. De soort neemt af in Oost Flevoland en de Noordoostpolder. De bunzing komt verspreid voor over het hele land (met uitzondering van de Waddeneilanden). De soort vertoont in het NEM-meetnet Dagactieve Zoogdieren over de periode 1997-2013 een negatieve trend. Er zijn geen precieze gegevens van de bunzingstand bekend in Nederland. De bunzing is een soort die goed kan zwemmen en duiken. De soort verplaatst zich langs lijnvormige elementen. Binnen het projectgebied kan de soort zich verplaatsen langs het aanwezige groen. De soort heeft voorkeur aan landschappen waar houtwallen, greppels en sloten staan. Als dagrustplaats worden voornamelijk bestaande hopen, takken- en steenhopen, duikers en rommelschuurtjes gebruikt (Norren & La Haye 2021). De soort komt ook voor in bebouwde omgevingen met veel groen (Pertoldi et al. 2006; Bouwens 2017).

Hermelijn, *Mustela erminea*

Er is een sterke afname te zien in populatieomvang sinds 1997 (50-75%) (Zoogdierverseniging 2017). De landelijke staat van instandhouding van de hermelijn is beoordeeld als ongunstig – slecht en verslechterend (Logemann 2018).

- Ongunstig
- Verspreiding: ongunstig-ontoereikend
- Populatie: verslechterend
- Leefgebied: ongunstig - ontoereikend
- Toekomstverwachting: ongunstig – slecht

Er is geen goed beeld van de staat van instandhouding in Flevoland van de hermelijn (Provincie Flevoland 2021). De trend in Flevoland is vergelijkbaar met de rest van Nederland. De hermelijn heeft een lagere verspreiding dan de wezel binnen Flevoland. De soort zit met name in Zuid Flevoland en op de grens van de Noordoostpolder met Overijssel. Het aantal waarnemingen laat een afname zien in Oost Flevoland en de Noordoostpolder.

De hermelijn heeft een voorkeur aan een waterrijke omgeving. De soort komt voor in agrarische cultuurlandschappen. Open velden en akkers worden door het ontbreken van beschutting door de soort gemeden. Terreinen met vochtige eigenschappen, aanwezigheid van dekking en lijnvormige dekking hebben een positief effect op het voorkomen van de hermelijn (van Tongeren 2017).

De hermelijn verplaatst zich langs lijnvormige elementen. Binnen het projectgebied kan de soort zich verplaatsen langs de bestaande groenstructuur.

Wezel, *Mustela nivalis*

De IUCN-status van de wezel is 'gevoelig'. De inschatting geeft een afname van de populatie sinds 1997. Desondanks lijkt de populatie de afgelopen jaren enigszins stabiel. (Logemann 2018).

- Ongunstig – slecht.

- Verspreiding: ongunstig - slecht
- Populatie: onbekend, verslechterend
- Leefgebied: ongunstig - ontoereikend
- Toekomstverwachting: ongunstig – slecht

Er is geen goed beeld van de staat van instandhouding in Flevoland van de wezel (Provincie Flevoland 2021). De trend in Flevoland is vergelijkbaar met de rest van Nederland. De soort komt verspreid voor over de provincie maar minder in Oost Flevoland en de Noordoostpolder. Het projectgebied is gelegen in de Noordoostpolder. De aanwezigheid van de wezel hangt sterk samen met de aanwezigheid van voldoende prooidieren. De soort is niet gebonden aan een specifiek landschapstype. Wel stelt de wezel eisen aan de aanwezigheid van voldoende dekking. In tegenstelling tot de hermelijn, vermijdt de wezel natte gebieden. Mogelijk heeft dat te maken met de gevoeligheid voor onderkoeling van de soort. De soort wordt ook in bebouwde omgeving, tuinen en parken aangetroffen. Lijnvormige elementen zijn van groot belang voor de wezel. Deze elementen kunnen onder andere voorkomen als bosranden, houtwallen, heggen, greppels, stenen muren en takkenrillen. Het is bekend dat wezels voorkomen in de nabijheid van bebouwing, dit heeft geen negatieve invloed op het voorkomen van de wezel (Mos & van Maanen 2016; van Tongeren 2017).

Conclusie kleine marterachtigen

De voorgenomen ontwikkeling gaan leiden tot meer lijnvormige elementen die gebieden met elkaar gaan verbinden. Ook komt er meer beschutting wat naast bevordering van het leefgebied ook zorgt voor aantrekking tot prooisorten zoals de bosmuis. Tegen de huizen en schuttingen aan komen hagen met onder andere dwergmispel te staan welke dienen als extra lijnvormige elementen en voedsel voor vogels. Daarnaast kunnen marterachtigen hier makkelijker schuilen. Er komen drie beschutte bunzingskasten die als nest- en schuilplaats dienen. Ook gaan de marters er in oppervlakte leefgebied op vooruit. De aanleg van de nieuwe woonwijk zal op de langere termijn een positief effect op de lokale staat van instandhouding van de kleine marterachtigen.

Door zorgvuldig te handelen, zo veel mogelijk leefgebied te behouden, nieuw leefgebied aan te leggen en voldoende dekking te creëren, is met voldoende zekerheid uit te sluiten dat het voorgenomen plan zorgt voor een negatief effect op de staat van instandhouding.

Mitigatie

Voor de aanleg van de woonwijk ten zuiden van Ridderspoor te Luttelgeest worden mitigerende en compenserende maatregelen genomen mbt kleine marterachtigen.

De volgende maatregelen worden getroffen:

Voor aanvang van de werkzaamheden:

- Er wordt een deskundige ecooloog ingeschakeld. Voor de werkzaamheden plaatsvinden wordt een ecologisch werkprotocol opgesteld. In het ecologisch werkprotocol worden minimaal de volgende punten opgenomen:
 - Werkzaamheden faseren in ruimte en tijd,
 - Werkzaamheden buiten de kwetsbare periode (kwetsbare periode loopt van half maart t/m augustus).
- Plaatsen nestkasten voor bunzing, hermelijn en wezel
- Als nest- en schuillocatie worden er 3 nestkasten voor kleine marterachtigen geplaatst. Ze zijn omgeven door bestaande groenstructuren. Over de kasten komen takkenhopen om beschutting te bieden en verstoring te voorkomen.
- De slootkanten, inclusief een strook van ongeveer 4 meter hiervandaan, worden ontzien van de werkzaamheden.
- Aanleg van het doornstruweel
- Langs de kavelsloten komen stroken doornstruweel, bestaande uit Hondroos (*Rosa canina*) en Sleedoorn (*Prunus spinosa*). Deze dienen als lijnvormige elementen ten behoeve van beschutting en verplaatsing door het projectgebied. Langs de west-, oost- en zuidzijde van het projectgebied, komt de strook met doornstruweel, deze is tenminste 3 m breed. De strook is voor kleine marterachtigen bereikbaar, terwijl het vrij blijft van mensen. Het doornstruweel staat in directe verbinding met de groensingel. Als erfafscheiding worden er bij voorkeur en waar mogelijk (inheemse) hagen aangeplant.

Tijdens en na de ontwikkeling:

- Landschappelijke maatregelen:
- Verbindingen
- Ruigten/ gradiëntrijke kruidenvegetatie
- Met sinusbeheer zullen de grasachtige delen gemaaid worden, waaronder de groensingel. Zo ontstaat een gradiëntrijk karakter. Dit komt de biodiversiteit in zijn algemeenheid ten goede en trekt prooidiersoorten van kleine marterachtigen (o.a. veld- en woelmuizen) aan.
- Beperken van verlichting
De verlichting is minimaal om verstoring van fauna in zijn algemeenheid te minimaliseren. Binnen het plangebied, in de hofjes wordt normale verlichting toegepast. Er komt geen gevelverlichting. Het voetpad buitenom door het groen zal niet worden verlicht. Er is langs de kavelsloten geen verlichting gepland. De dichtstbijzijnde verlichting zal komen vanuit de tuinen van de huizen die parallel lopen aan de sloot. Tussen deze tuinen en de kavelsloot komt de hierboven genoemde groenstrook waar enkel vegetatie komt, waaronder bomen. Deze bomen kunnen ook vleermuizen helpen met navigeren, trekken prooidieren aan en het bieden van licht- en wind luwte.
- Er wordt een beheeradvies opgesteld welke overgenomen wordt door de gemeente. Het beheer in de voor marters geschikte strook aan de randen van het plangebied (zie bijlage 1) wordt uitgevoerd volgens de Beheerwijzer van de Zoogdiervereniging en houdt nadrukkelijk rekening met kleine marterachtigen. Ingezet wordt op beheer van een mantel-zoomvegetatie. Bij snoei, kap en maaiwerkzaamheden worden in deze strook takkenbossen of hopen groenafval achtergelaten. Takken kunnen natuurlijk ook gebruikt worden voor aanleg van nieuwe takkenrillen, of onderhoud van bestaande takkenrillen/hopen.
- Werkzaamheden (zagen, snoeien, klepelen en maaien) binnen het gebied met martervriendelijk beheer worden uitgevoerd in de periode van 1 september tot 15 maart. Werkzaamheden dienen zo veel mogelijk in ruimte en tijd gefaseerd te worden zodat er altijd een deel van het geschikte gebied beschikbaar blijft en er voldoende dekking blijft bestaan. Ook dienen er altijd verbindingen te blijven bestaan tussen geschikte delen. Bij graaf, snoei of maaiwerkzaamheden dient er 1 richting op gewerkt te worden zodat wezel, hermelijn en bunzing de mogelijkheid hebben om te vluchten. Verstoring nabij takkenrillen en takkenhopen dient tot een minimum beperkt te blijven. Holen en dode bomen worden zo veel mogelijk behouden.
- De groensingel met bosplantsoen wordt met zoveel mogelijk autochtone bomen aangeplant: Prunus, Sambucus, Cornus, Ligustrum, Corylus, Crataegus, Rhamnus, Viburnum en Sorbus. De beplanting langs de paden bestaat uit Ligustrum, Eonymus, Prunus, Crataegus en struiken die vogels aantrekken. Het gras langs de buitenste stroken groen wordt ingezaaid met een ecologisch bloemenmengsel (zoals Ridderspoor). Andere delen van het gras worden extensief gemaaid (achterpad, talud sloten). Enkele delen worden intensief gemaaid (de drie groene binnenruimten) en beplant met bomen en het grasmengsel Splendide.
- De nestkasten worden in een takkenhoop geplaatst. De takkenhopen worden aangelegd zoals aangegeven in de Beheerwijzer landschappelijke maatregelen voor kleine marterachtigen van de Zoogdiervereniging. De in- en de uitgangen van de takkenhopen dienen dekking te bieden en in verbinding te staan met takkenrillen of al aanwezige dekking of geleiding biedende structuren zoals dichte struiken of ruigte. Ook dienen de takkenhopen het hele jaar een droge standplaats te hebben (bijvoorbeeld bestaande uit droog zand en verhoging met dikke takken). De nestkamer dient tegen inregenen te zijn beschermd en minimaal twee ingangen te hebben zodat er genoeg vluchtmogelijkheden zijn. De minimale afmeting van de takkenhoop is 3 meter lang, 2 meter breed en 1 meter hoog. Bij beheerwerkzaamheden dient er rekening mee gehouden worden dat er te allen tijde voldoende dekking blijft en dieren veilig de verblijfplaats in en uit kunnen. De takkenhopen dienen functioneel te blijven voor wezel, hermelijn en bunzing en elke 5 tot 8 jaar te worden aangevuld met nieuw materiaal om ze hun minimale afmetingen te laten behouden. De takkenhopen zijn minstens drie maanden voorafgaand aan de werkzaamheden geplaatst.
- Voor de huismussen worden inbouwkasten geplaatst van het type Vivara Pro NK MU 07 of vergelijkbaar. In het projectgebied zullen circa 50 kasten worden ingebouwd. Hierbij wordt rekening gehouden met de geschikte hoogtes, windrichtingen en nabijheid van groene structuren.
- Voor Gierzwaluwen worden inbouwkasten geplaatst van het type Vivara Pro IB GZ 05 of vergelijkbaar. In het projectgebied zullen circa 50 kasten worden ingebouwd. Hierbij wordt rekening gehouden met de geschikte hoogtes, windrichtingen en nabijheid van groene structuren.

- Voor vleermuizen worden inbouwkasten geplaatst van het type Vivara Pro IB VL 05 of vergelijkbaar. In het projectgebied zullen circa 50 kasten worden ingebouwd. Hierbij wordt rekening gehouden met de geschikte hoogtes, windrichtingen en nabijheid van groene structuren.

B5. Conclusie

De aanvraag past binnen de wettelijke regels. Door de maatregelen komt de gunstige staat van instandhouding van de wezel, hermelijn en bunzing niet in gevaar. De aanvraag past binnen de door de provincie Flevoland vastgestelde beleidsregels. Wij zijn van mening dat de gevraagde ontheffing kan worden verleend.

C. Kennisgeving en afschriften

Van dit besluit zal conform artikel 3.42 tweede lid van de Algemene wet Bestuursrecht door ons kennis worden gegeven door middel van publicatie op de website van de provincie Flevoland. Afschriften van dit besluit worden verzonden aan:

- OFGV, info@ofgv.nl

D. Bezwaar

Tegen dit besluit kunt u binnen zes weken na datum van verzending van deze brief schriftelijk bij ons bezwaar maken. Uw bezwaarschrift dient ondertekend te zijn en voorzien van uw naam en adres, de datum, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en de gronden van het bezwaar.

Nadere informatie over de bezwaarprocedure treft u aan in het hierna volgende informatieblad.

E. Ondertekening

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Flevoland,

de secretaris,

de voorzitter,

drs. D.J. Tijn

L. Verbeek

Bijlage 2: Informatieblad bezwaarprocedure Gedeputeerde Staten van Flevoland

Bezwaar

Tegen onze besluiten kunt u op grond van artikel 7:1 van de Algemene wet bestuursrecht binnen zes weken na datum van verzending ervan bij ons schriftelijk bezwaar maken. Uw bezwaarschrift dient ondertekend en voorzien te zijn van uw naam en adres, de datum, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en de gronden van het bezwaar. U dient het bezwaar in op onze website <https://www.flevoland.nl/loket/loketoverview/bezwaar-tegen-beslissing-provincie-6365>.

Verzoek om voorlopige voorziening

Wanneer u van mening bent dat, in afwachting van de behandeling van uw bezwaarschrift, een voorlopige voorziening moet worden getroffen, kunt u een verzoek daartoe indienen bij de voorzieningenrechter. Het adres is Rechtbank Midden-Nederland, Afdeling Bestuursrecht, voorlopige voorzieningen, Postbus 16005, 3500 DA Utrecht. Uw verzoek om voorlopige voorziening wordt pas in behandeling genomen wanneer u griffierecht heeft betaald. De rechtbank laat u weten hoe hoog het griffierecht is en op welke wijze u dit kunt overmaken.

Overslaan van de bezwaarschriftenprocedure

Op grond van artikel 7:1a van de Algemene wet bestuursrecht kunt u in uw bezwaarschrift aangeven dat u de bezwaarschriftenprocedure wilt overslaan en rechtstreeks in beroep wilt gaan bij de bestuursrechter. In artikel 7:1 a tweede lid van de Algemene wet bestuursrecht is bepaald dat wij een dergelijk verzoek in ieder geval moeten afwijzen wanneer: A) het bezwaarschrift is gericht tegen het niet op tijd nemen van een besluit. B) tegen het besluit door een andere belanghebbende ook een ander bezwaarschrift is ingediend waarin zo'n verzoek niet is gedaan en dit bezwaarschrift ontvankelijk is.

Wij stemmen alleen in met het verzoek om de bezwaarschriftenprocedure over te slaan, wanneer de zaak daarvoor geschikt is. Wanneer dit het geval is, zenden wij het bezwaarschrift door aan de bevoegde rechter.

Proceskostenvergoeding

Tot slot wijzen wij u er nog op dat u op grond van artikel 7:15, tweede lid van de Algemene wet bestuursrecht bij ons – voordat wij een besluit hebben genomen op uw bezwaarschrift – een verzoek kunt indienen om de kosten die u redelijkerwijs in verband met de behandeling van uw bezwaarschrift moet maken, te vergoeden. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om kosten van rechtsbijstand, kosten van een getuige/deskundige; reis- en verblijfkosten, kosten van uittreksels uit openbare registers, telefoongesprekken. Bij het indienen van zo'n verzoek moet u het bedrag van de vergoeding aangeven en stukken overleggen waaruit blijkt dat u deze kosten daadwerkelijk heeft gemaakt. Bij het besluit dat wij op het bezwaarschrift nemen, wordt tegelijkertijd een besluit genomen op een ingediend verzoek om vergoeding van de kosten.